

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

ASIA: HE 29/2019 vp hallituksen esitys valtion talousarvioksi vuodelle 2020 ja VNS 2/2019 vp valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelma vuosille 2020–2023 (työllisyyskoulutus)

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on pyytänyt opetus- ja kulttuuriministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa asiakohdassa mainitusta hallituksen esityksestä. Pyydettyä lausuntoaan opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa seuraavaa:

Työvoimakoulutus osana ammatillista koulutusta (mom. 29.20.30 Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen koulutukseen)

Ammatillista tutkintoon tai sen osaan johtavaa työvoimakoulutusta toteutetaan osana ammatillisen koulutuksen ohjaus- ja rahoitusjärjestelmää. Myös tutkintoon johtamatonta ammatillista osaamista syventävää ja täydentävää koulutusta voidaan toteuttaa ammatillisen koulutuksen työvoimakoulutuksena.

Hallituksen esityksessä valtion talousarvioksi vuodelle 2020 ammatillisen koulutuksen tavoitteellinen opiskelijavuosien määrä on enintään 179 500 opiskelijavuotta, mistä työvoimakoulutuksena järjestettävään koulutukseen kohdennettava tavoitteellisten opiskelijavuosien määrä on vähintään 8 350 opiskelijavuotta. Työvoimakoulutukseen kohdennettavien opiskelijavuosien vähimmäismäärä on 250 pienempi kuin kuluvan vuoden varsinaisessa talousarviossa. Tämä johtuu nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi ja osaamistarpeisiin vastaamiseksi määräaikaisen lisäkohdennuksen asteittaisesta poistumisesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää loppuvuodesta 2019 tehtävällä suoritepäätöksellä ammatillisen koulutuksen järjestäjien tavoitteellisten opiskelijavuosien määrät ja siitä työvoimakoulutukseen kohdennettavan opiskelijavuosimäärän varainhoitovuodelle 2020. Tällä hetkellä 61 ammatillisen koulutuksen järjestäjällä on järjestämisluvassaan työvoimakoulutuksen tehtävä, ja ainoastaan nämä järjestäjät voivat saada valtionosuusrahoitusta työvoimakoulutuksen järjestämiseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö kuulee suoritepäätösten valmistelussa työ- ja elinkeinoministeriötä. Kuulemisella halutaan varmistaa, että työ- ja elinkeinopoliittiset sekä -strategiset näkökohdat tulevat huomioon otetuiksi työvoimakoulutuksen suoritteiden myöntämisen yhteydessä.

Työvoimakoulutuksen suunnittelu ja opiskelijavalinta yhteistyössä TE-hallinnon kanssa

Lakiin ammatillisesta koulutuksesta (531/2017 124§) on kirjattu, että koulutuksen järjestäjän tulee työvoimakoulutuksen tarjontaa suunniteltaessa tehdä yhteistyötä työ- ja elinkeinotoimiston sekä ELY-keskuksen kanssa. Työvoimakoulutuksen tarjonnan suunnittelua koskevat keskustelut järjestetään ELY-keskuksen kutsusta. Keskusteluissa voidaan hyödyntää molempien tahojen seuranta- ja ennakointitietoja, ja keskustelujen tavoitteena on varmistaa, että työvoimakoulutus suunnataan alueen työmarkkinoiden ja TE-hallinnon asiakkaiden tarpeisiin. Säännöllinen vuoropuhelu mahdollistaa myös resurssien uudelleen suuntaamisen joustavasti vuoden aikana alueen akuuteissa tarpeissa.

Työ- ja elinkeinotoimisto päättää opiskelijoiden valitsemisesta työvoimakoulutukseen. Opiskelijavalinnassa työ- ja elinkeinotoimisto tekee yhteistyötä koulutuksen järjestäjän kanssa. Opiskelijaksi voidaan valita koulutukseen ja sen tavoitteena olevaan ammattiin tai tehtävään soveltuva henkilö, jolla on työ- ja elinkeinotoimiston toteama koulutustarve.

Saamelaisalueen koulutuskeskuksen sekä Pohjoiskalotin koulutussäätiön toteuttama työvoimakoulutus

Saamelaisalueen koulutuskeskus voi myös järjestää työvoimakoulutusta. Saamelaisalueen koulutuskeskus on valtion oppilaitos ja sen toiminta rahoitetaan opetus- ja kulttuuriministeriön momentilla 29.20.10 (Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot) ja toiminnan suuntaamisesta sovitaan Opetushallituksen ja Saamelaisalueen koulutuskeskuksen välisellä tulossopimuksella. Tulossopimuksessa sovitaan myös koulutuksen kohdentamisesta työvoimakoulutukseen.

Myös Ruotsin Övertorneåssa sijaitseva Pohjoiskalotin koulutussäätiö voi järjestää työvoimakoulutusta. Pohjoiskalotin koulutussäätiön toiminta perustuu Suomen, Norjan ja Ruotsin sopimuskautittain tekemään sopimukseen. Vuosia 2016—2019 koskevan sopimuksen perusteella Suomi on sitoutunut rahoittamaan Pohjoiskalotin koulutussäätiön työvoimakoulutusta vuosittain noin 80 opiskelijalle. Uusi, vuosia 2020—2023 koskeva sopimus valmistuu loppuvuodesta ja sopimuksessa koulutuksen tavoitteellinen paikkamäärä on tarkoitus pitää samana. Valtion talousarviossa esitetään momentille 29.20.21 (Ammatillisen koulutuksen yhteiset menot) enintään 1 700 000 euroa Pohjoiskalotin koulutussäätiön työvoimakoulutuksena järjestämän ammatillisen koulutuksen ja siihen liittyvän majoituksen menoihin.

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Lisätietoja

Opetusneuvos Tiina Polo, 0295 33 0022